

АНАЛІЗ РИНКУ ФРІЛАНСУ В УКРАЇНІ

<https://doi.org/10.23939/semi2020.01.043>

© Лігорович О. В., 2020

Досліджено основні тенденції розвитку ринку фрілансерів в Україні та в світі. Зокрема охарактеризовано веб-ресурси фрілансерів: Freelancehunt, Freelance, Weblancer та Kabanchik. Визначено основні позиції замовлень на веб-ресурсах, такі як програмування, копірайтинг, дизайн та переклад текстів. Також проаналізовано ринок фрілансерів та виявлено постійне зростання чисельності фрілансерів як в Україні, так і у всьому світі, що має позитивні наслідки, оскільки в державі зменшується рівень безробіття. Однак серед проблем залишається недосконалість законодавчої бази, що призводить до відсутності реєстрації та в подальшому – до несплати податків.

Ключові слова: фріланс, фрілансер, проект, замовник, виконавець.

Постановка проблеми

Епідемія COVID-19 та запровадження в багатьох країнах суворого карантину по-новому поставили питання перед організаціями щодо організації праці працівників та чисельності необхідного персоналу. У зв'язку з цим актуальним стало питання переведення частини офісних працівників на віддалену роботу або використання праці фрілансерів.

Світова практика показує, що співпраця з фрілансерами дає змогу скоротити витрати підприємств, а також надає самим фрілансерам можливість праці на кращих умовах вільно вибирати сферу діяльності та робочий графік.

На думку А. Колота [1, с. 73], інтенсивне впровадження нових прогресивних технологій, передусім інформаційно-комунікаційних, усе більше зумовлює як трансформацію форм зайнятості, так і зростання вимог до суб'єктів трудової діяльності, що призводить до зменшення обсягів стандартної зайнятості, а традиційна практика закріплення робочого місця за працівником втрачає свою актуальність. Загалом можна відзначити тенденцію збільшення впливу осіб, які не є штатними працівниками організації, на кінцевий вигляд кожного окремого продукту, що його виготовляє організація [2, с. 41].

З огляду на це, трансформацію форм і видів зайнятості можна визначити як результат формування нової інформаційної, креативної економіки. Гнучкі форми зайнятості – це можливі форми ефективного використання потенціалу нових висококваліфікованих, креативних працівників [3, с. 80].

Відповідно ми можемо спрогнозувати зростання попиту на ринку фріланса і зміна кон'юнктури цього ринку суттєво вплине на діяльність вітчизняних підприємств вже найближчим часом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Д. О. Стребков та А. В. Шевчук [4, с. 46; 5, с. 56] визначають фрілансерів як незалежних професіоналів, які не перебувають у штаті організацій, а самостійно надають послуги різним замовникам, завдяки використанню інформаційно-комунікаційних технологій.

А. В. Шевчук [5, с. 56] визначає фрілансера як людину, яка виконує роботу без укладання довготермінового договору з роботодавцем та є позаштатним працівником.

Своєю чергою, Дж. Кітчінг та Д. Смоллбоне [6, с. 1] широко визначають фрілансерів як позаштатних кваліфікованих професіоналів, які не є роботодавцями та працівниками, а тимчасово пропонують свою робочу силу для надання послуг за контрактом для бізнес-клієнтів.

Згідно з визначенням з Dictionary.com [7], фріланс – це робота, під час якої людина працює не на компанію, а на себе. Фрілансери беруть на себе контрактну роботу від компаній і організацій, але вони працюють не в штаті. Фрілансери несуть відповідальність за всі види робіт, якими часто не займаються традиційні штатні співробітники, такі як визначення робочого часу, відстеження часу, витраченого на різні проекти, виставлення рахунків клієнтам і сплата власних податків на зайнятість і бізнес. Фрілансерів не вважають співробітниками компаній, в яких вони працюють, а скоріше підрядниками.

Лист Мінсоцполітики від 15 травня 2008 р. № 105/13/116-08 [8] дає таке визначення фрілансера: це вільний працівник, самозайнята особа або позаштатний працівник, який виконує разове замовлення або тимчасову роботу без зарахування до штату компанії. Однак у вітчизняному законодавстві є визначення “самозайнятої особи” та “позаштатного працівника”, але відсутнє поняття “вільний працівник”, а це означає, що його можна трактувати по-різному.

Невизначеність у трактуванні термінів призводить до проблеми зумовленості процесів фрілансу, що викликає проблему належного оформлення цього виду відносин. М. Скиба стверджує, що проблема фрілансу полягає не в тому, що це новий вид праці, а в тому, що немає чіткого визначення, хто такі фрілансери. Саме вирішивши питання з розумінням “фрілансу” у вітчизняному бізнес-середовищі, отримаємо можливість його подальшої інституалізації [9, с. 26].

Також варто зазначити, що серед авторів наукових праць немає єдиної думки щодо трактування поняття “фріланс”.

Варто розрізнити поняття: “фріланс”, надомна праця та віддалена праця. Часто в наукових, прикладних і популярних публікаціях [10; 11, с. 104, 105; 12], термін “фріланс” вживають як такий, що об’єднує і дистанційну зайнятість, і надомну працю. Іноді дистанційна зайнятість є ширшим поняттям, ніж фріланс або надомна праця. З-поміж усіх атипових форм зайнятості ці поняття є найбільш невизначеними в нормативно-правовому полі та в економічному форматі, однак можна виділити такі критерії, за якими ці атипові форми відрізняються (табл. 1)

Таблиця 1

Характерні ознаки фрілансу, дистанційної зайнятості та надомної праці

Характерні ознаки	Фріланс	Дистанційна зайнятість	Надомна праця
Вид договору	Цивільно-правовий договір	Трудовий договір	Трудовий договір
Сторони договору	Замовник – виконавець	Роботодавець – найманий працівник	Роботодавець – найманий працівник
Особистий контакт	Наявний	Відсутній	Наявний
Використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій	Так	Так	Не обов’язково
Залученість до бізнес-процесів організації	Ні	Так	Так
Вимоги до компетентності зайнятої особи	Висока або середня кваліфікація	Висока кваліфікація	Висока, середня або низька кваліфікація
Чисельність роботодавців або замовників	Багато	1–2	1–2
Власник обладнання робочого місця	Виконавець	Виконавець або роботодавець	Виконавець або роботодавець
Об’єкт оплати	Продукт або результат праці	Процес праці або результат праці	Продукт або результат праці

Джерело: власна розробка на основі [10; 11, с. 104–105; 12].

Кожна з цих форм зайнятості має свої особливості, що спростовує підхід, за якого певна форма цієї зайнятості поглинає інші, які є її різновидами.

Отже, фрілансер – це висококваліфікований незалежний професіонал, який не входить до штату організацій та надає свої послуги для різних компаній без укладання довготермінових договорів.

Постановка цілей

Метою статті є аналіз функціонування основних інтернет-майданчиків купівлі-продажу послуг фрілансерів, їх порівняльний аналіз та визначення перспектив їх розвитку. Дослідження також охоплює огляд основних світових тенденцій розвитку ринку фрілансу.

Виклад основного матеріалу

Світовий ринок фрілансу зростає разом з попитом на віддалену роботу, про що свідчать результати дослідження компанії Payscale [13], у результаті якого було опитано 21 тис. спеціалістів з 170 країн. Дослідженням було виявлено, що фрілансерами є понад третини населення США (рис. 1).

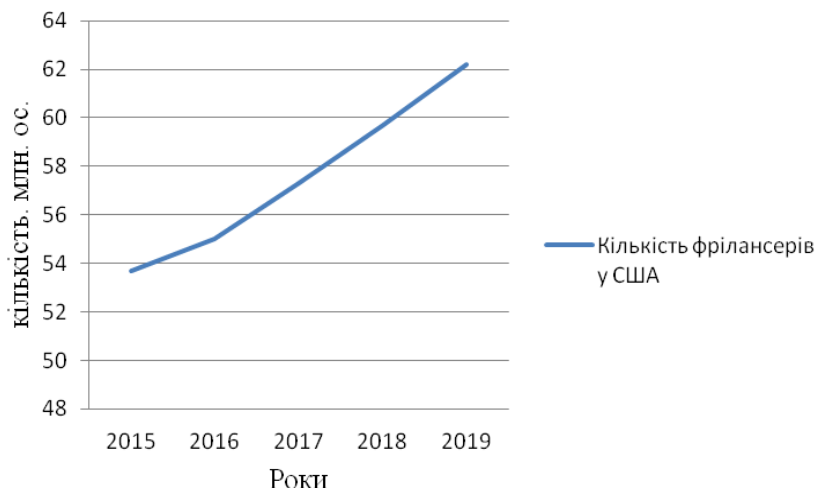

Рис.1. Кількість фрілансерів у США у 2015–2019 рр.

Джерело: власна розробка на основі [13; 14].

У 2017 р. кількість фрілансерів у США досягла 57,3 млн., а це близько 36 % працюючого населення країни [13], прогнозується, що в 2027 році кількість фрілансерів становитиме 86,5 млн. осіб, які складуть 50,9 % від загальної чисельності робочої сили США [14]. В середньому фрілансери, які працюють на американський ринок, отримують близько 60 доларів за годину, що втричі більше, аніж у штатних працівників аналогічних спеціальностей.

У 2017 році фрілансери представляли близько 35 % робочої сили США і 16,1 % – в Європейському союзі. У країнах ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку) дослідження показали, що робота фрілансерів в основному представлена в сфері послуг – 50 % чоловіків та 70 % жінок. Кожна цифра демонструє глобальну тенденцію: фріланс знаходиться на підйомі [15].

Крім того, 78 % населення Великобританії вважають, що фріланс та гнучка робота сприяють досягненню балансу між роботою та особистим життям, 72 % визнають, що фріланс позитивно впливає на сімейне життя, а 29 % респондентів стверджують, що це є частиною їх стратегії кар'єри на найближчі п'ять років [16].

Також дані опитування показують, що середня погодинна ставка на світовому ринку становить близько 19\$, де мінімальна ставка – 3\$, а максимальна – 100\$, де юристи отримують

найбільшу ставку –30\$ за годину, дизайнери, ІТ-спеціалісти, контент-менеджери та маркетологи отримують від 19 до 22\$ за годину.

Більше половини фрілансерів працюють не менше 30 годин на тиждень, виконуючи не більше трьох проектів одночасно. Лише близько 10 % працюють понад 60 годин, виконуючи одночасно сім і більше замовлень.

Україна не тільки не відстає від світових тенденцій, але й є одним з лідерів з фрілансу. За даними з різних джерел 2013–2020 рр., Україна посіла перше місце в Європі та четверте в світі за обсягами зайнятості на цифрових платформах. Якщо у 2011 р. кількість фрілансерів в Україні становила близько 9 тис. осіб, то у 2019 р. – вже 495 тис. осіб [13].

Збільшення кількості фрілансерів зумовлено комплексом політичних та економічних криз, які відбулися впродовж останніх чотирьох років. Люди почали активно шукати стабільніші ринки праці та роботодавців, що забезпечують винагороду у стабільнішій валюті. Ключовим моментом стало прийняття Законопроекту #4496 “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо усунення адміністративних бар’єрів для експорту послуг)”, який усунув адміністративні бар’єри для експорту послуг та спростив легальну процедуру ведення бізнесу для фріланс-підприємців.

За останні роки в Україні з’явилося кілька потужних інтернет-майданчиків для пошуку роботи на умовах фрілансу. Найпопулярнішими в Україні є веб-сервіси Freelancehunt.com, Freelance.ua, Weblancer.net та Kabanchik.ua.

Плюсом Freelancehunt є відносна простота роботи – від реєстрації та до відправки перших заявок у фрілансера піде не більше півгодини, з урахуванням часу, витраченого на заповнення портфоліо.

Щодня на сайті відкриваються тисячі проектів в сфері дизайну, програмування, роботи з текстами, SEO та маркетингу, мобільних розробок тощо (табл. 2).

На сайті забезпечується співпраця через безпечну угоду – сайт гарантує обом сторонам проекту збереження їхніх коштів. На час виконання завдання гроші замовника резервуються на сервісі, що виключає шахрайство. Виконавець одержує всі зароблені кошти, якщо він виконав умови технічного завдання і здав роботу в обумовлений термін. У разі, якщо фрілансер не виконав своїх зобов’язань, замовнику повертаються його гроші.

Таблиця 2

Динаміка активності на платформі Freelancehunt у 2016-2019 рр.

Показники	Роки				Абсолютне відхилення 2018–2019 рр.
	2016	2017	2018	2019	
Кількість фрілансерів, тис. ос.	165	220	320	495	+ 54,69 %
Кількість замовників, тис. ос.	65	95	130	175	+ 34,62 %
Кількість проектів, тис. од.	75	110	140	170	+ 21,43 %
Сумарний бюджет, млн. грн.	125	180	240	325	+35,42 %

Джерело: власна розробка на основі даних веб-сервісу Freelancehunt [17; 18].

За 2019 рік кількість фрілансерів на платформі Freelancehunt зросла на 54,69 %. Замовників їхньої роботи побільшало на 34,62 %. Варто зазначити, що на українському сервісі Freelancehunt за рік середній гонорар фрілансера за один проект виріс на 12 % до майже 2000 гривень. Половину всіх грошей серед фрілансерів отримують айтішники. Далі йдуть дизайнери, причому їх не набагато

менше за айтїшників, однак опублікованих проектів за цією категорією удвічі менше. Бюджети у них в середньому в 5 разів менші, ніж у програмістів.

Далі в рейтингу популярних напрямків йде маркетинг, загальний бюджет в якому лише трохи поступається дизайну, за ним копірайтинг. При цьому конкуренція у цих категоріях найвища, виконавців удвічі більше, ніж замовлень.

Як можна побачити з рис. 2, кількість фрілансерів збільшується експоненційно, а кількість замовників та проектів – лінійно.

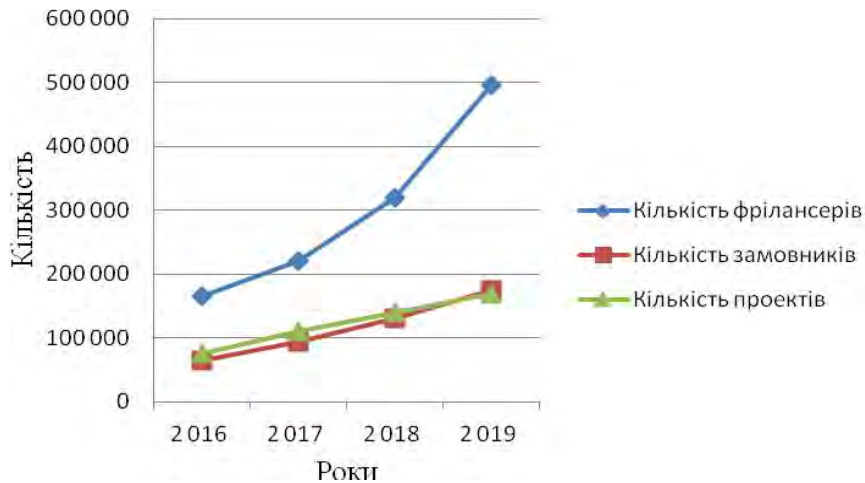

Рис. 2. Динаміка кількості замовників, фрілансерів та проектів на платформі Freelancehunt за 2016–2019 рр.

Джерело: власна розробка на основі даних веб-сервісу Freelancehunt [18].

Дані на рис. 3 демонструють, що найбільш на біржі Freelancehunt затребувані спеціалісти з копірайтингу – 21 % та HTML/CSS верстання – 21 %. Попит на веб-програмування складає 15 %. Відсоток проектів зі створення сайтів під ключ – 9 %, з дизайну сайтів – 7 %, з поліграфічного дизайну – 6 %, з просування в соціальних мережах – 5 % та пошукового просування (SEO) – 3 %.

Біржа Freelance.ua орієнтована на замовників і виконавців з України, відрізняється мінімалістичним інтерфейсом і зручним поділом замовлень на разові проекти, постійну співпрацю та навіть пропозиції щодо роботи в офісі.

Сортування проектів за спеціалізаціями дає змогу управляти виведенням замовлень залежно від ніші, в якій шукає роботу фахівець. За аналогічним принципом реалізований і пошук виконавців, з виведенням їхнього рейтингу, середньої вартості роботи та з іншою корисною для замовника інформацією. Крім того, замовник може вказати дату, до якої буде актуальним пошук виконавця для його проекту, що спрощує відбір замовлень фрілансером.

Дані на рис.4 демонструють, що найбільше на біржі Freelance.ua затребувані спеціалісти з програмування – 17 % і створення сайтів – 16 %, перекладу текстів – 16 %. Попит на дизайн складає 13 % та на рекламу і маркетинг – 10 %. Процент інших проектів незначний – 1–4 %, які складають послуги з аудіо та відео, анімацій, 3D, фотографій, архітектури та інтер'єру, мережових та інформаційних систем, мобільних додатків, навчання та консультацій, менеджменту, аутсорсингу та консалтингу, інжинірингу.

Webblancer.net – один з найперших майданчиків, який почав працювати ще в 2003 році. Добре підходить для новачків, оскільки тут є не так вже й багато проектів, але вони відрізняються помірними вимогами до виконавців.

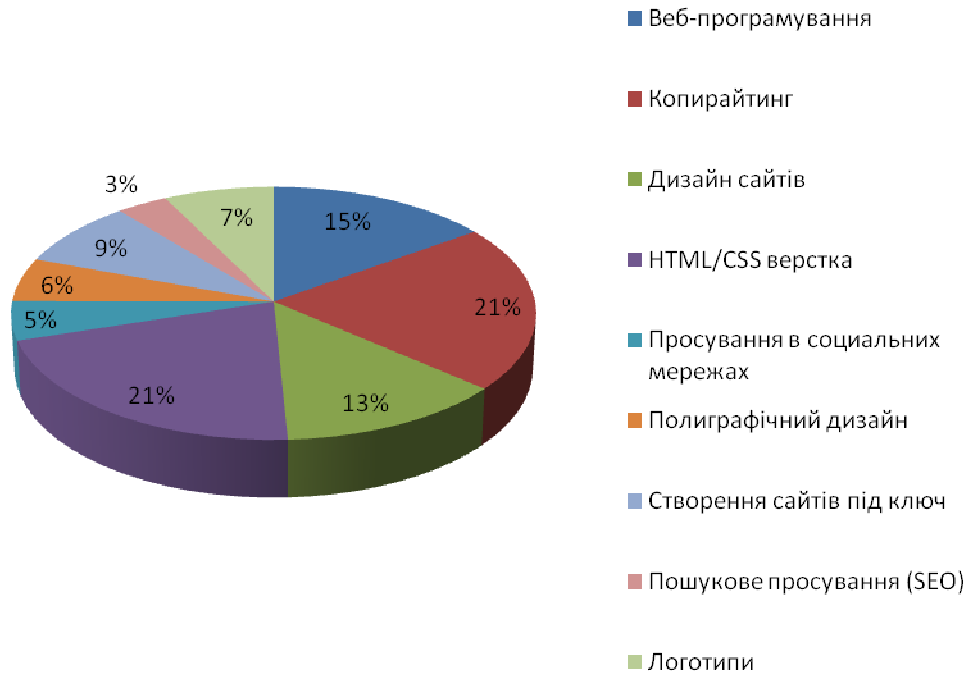

Рис. 3. Структура замовлень на веб-ресурсі Freelancehunt.com

Джерело: власна розробка на основі даних веб-сервісу Freelancehunt [18].

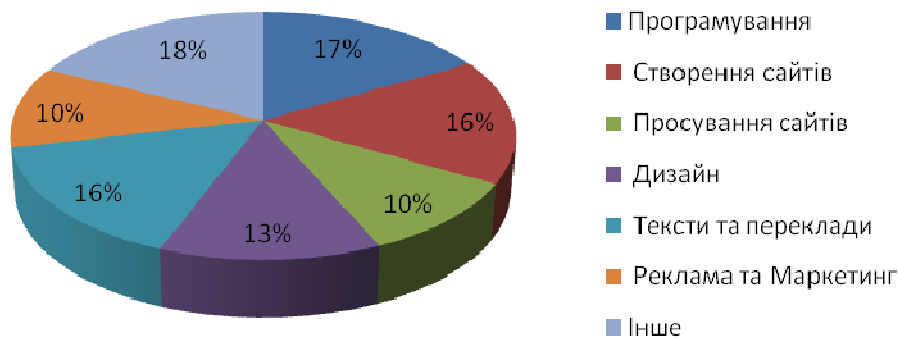

Рис. 4. Структура замовлень на веб-ресурсі Freelance.ua

Джерело: власна розробка на основі даних веб-сервісу Freelance [19].

Вакансії і замовлення для фрілансерів розбито за відносно невеликою кількістю категорій, що спрощує пошук, навіть якщо вперше відвідати цей сайт. Каталог виконавців і портфоліо робіт винесено в різні розділи, що дозволяє зробити вибір як за певними критеріями, так і просто візуальним оцінюванням.

Створити свій перший проект замовник може навіть без реєстрації; дані для облікового запису потрібно буде вказати вже на останньому етапі заповнення форми. Якщо щось незрозуміло, можна подивитися відеоролик, в якому покроково показано процес розміщення замовлення без реєстрації.

Також фрілансери можуть скористатися такою можливістю, як внутрішня реклама на сторінках Weblancer.net, що допомагає просуванню профілю.

Половина замовників на біржі Weblancer.net шукають спеціалістів з веб-програмування – 41 % (рис. 5). Попит на тексти і переклад становить 11 %. Процент проектів із просування сайтів та

програмування прикладного обладнання та систем становить по 9 %, веб-дизайн та інтерфейси, графіка та фотографії, а також поліграфія та айдентика займають по 5 %. Відсоток інших проектів незначний – 1–4 %, які складають послуги з адміністрування сайтів, архітектура та інжиніринг, навчання та репетиторство, управління та менеджмент.

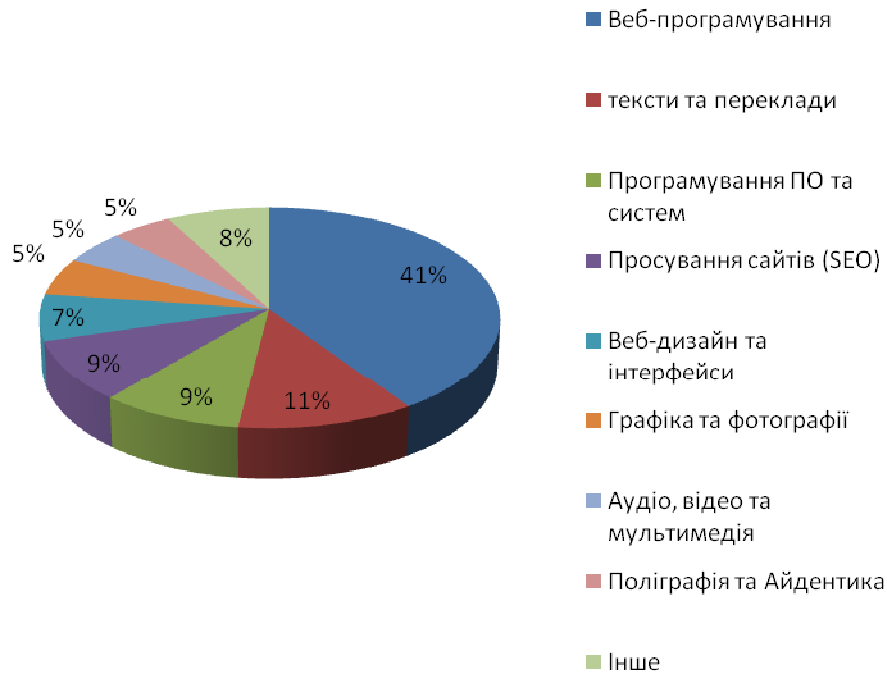

Рис. 5. Структура замовлень на веб-ресурсі Weblancer.net

Джерело: власна розробка на основі даних веб-сервісу Weblancer [20].

Kabanchik.ua не можна назвати спеціалізованим веб-порталом для фрілансерів. Це веб-сервіс для замовлення послуг практично будь-якого роду, велика частина з яких пов'язана з певною роботою фрілансерів. На Kabanchik.ua без проблем можна знайти як людину, яка візьме на себе прибирання вашої квартири, так і перекладача текстів чи дизайнера для створення макета сайту.

Алгоритм співпраці доволі простий:

- замовник залишає завдання з описом необхідних нюансів;
- виконавці залишають свої заявки, одна з яких підтверджується замовником;
- обраний працівник виконує завдання;
- замовник приймає та оцінює якість виконання.

Профілі виконавців виглядають просто і лаконічно.

Загалом, ця платформа для осіб, які готові братися за будь-яку роботу, аби заробити побільше грошей.

Про високу популярність сервісу свідчить насамперед щомісячний оборот у більш ніж три мільйони гривень, про що стало відомо з інтерв'ю його творців онлайн-виданню Aip.ua [21]. Не менш красномовним підтвердженням відмінних перспектив розвитку Kabanchik.ua стала купівля його власниками Prom.ua – про угоду стало відомо в лютому 2015 року.

Замовники на сервісі Kabanchik.ua насамперед шукають спеціалістів з кур'єрських послуг – 20 % та роботи в Інтернеті – 13 % (рис. 6). Попит на інші проекти становить від 1 до 4 %, серед яких можна виділити послуги домашнього майстра, з ремонту техніки, меблевих робіт, дизайну, розробки сайтів та додатків, перекладу текстів, реклами в Інтернеті та поширення реклами, організації свят, ділові та побутові послуги, фото- і відеопослуги, а також послуги тренерів, спеціалістів із краси і здоров'я та ремонту автомобілів.

Рис. 6. Структура замовлень на веб-ресурсі Kabanchik.ua

Джерело: власна розробка на основі даних веб-сервісу Kabanchik [22].

Найбільшу оплату праці пропонували фрілансерам у 2019 за такі види робіт [23]:

- створення сайтів – 60 доларів на годину;
- програмування – 35 доларів на годину;
- Інтернет-маркетинг – 50 доларів на годину;
- перекладач – 40 доларів на годину;
- юридична допомога та консультації – від 70 до 120 доларів на годину;
- спеціаліст з безпеки – 50 доларів на годину;
- тексти та переклади – 50 доларів на годину;
- аудіо- та відеоредактор – 35 доларів на годину.

Висновки

Постійний ріст фрілансерів як в Україні, так і у всьому світі має позитивний ефект як для самих онлайн-працівників, так і для країни загалом, оскільки в державі зменшується рівень безробіття. Проблемою залишається недосконалість законодавчої бази, що призводить до відсутності реєстрації та в подальшому – до несплати податків.

Найбільший веб-сервіс для фрілансерів в Україні – Kabanchik.ua, де кількість проектів становить близько 1 538 664, хоча це й не зовсім біржа фріланса в її класичному розумінні, а біржа для дистанційної праці з великим набором різних пропозицій, та Weblancer.net як класична інтернет-платформа фрілансерів, де кількість проектів становить 2900 тис.

Аналізуючи найпопулярніші позиції замовлень, можна виділити такі: програмування, копірайтинг, дизайн та переклад текстів.

Фрілансерам необхідно обирати відповідний веб-ресурс, щоб робота приносила задоволення і бажані доходи. Вибір індивідуальний, і в ньому важливо все: від популярних категорій до інтерфейсу. Зарубіжні біржі фрілансу в основному відрізняються вищою оплатою праці, але виведення коштів з таким майданчиків може бути ускладненим. Водночас, вітчизняні ресурси не поступаються за функціоналом і пропонують доступні методи виведення коштів.

Перспективи подальших досліджень

Основною причиною збільшення популярності фрілансу є використання нових технологій. Завдяки більш швидкому Інтернету та продуктивному ноутбуку робота фрілансера стала доволі

популярною. Тепер, щоб зрозуміти, яким буде ринок фрілансу у подальші роки, потрібно розглянути вплив на нього нових технологій, таких як штучний інтелект, віртуальна реальність і доповнена реальність.

1. Колот А. М. (2010). Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку: моногр., Київ: КНЕУ, 251 с.
2. Карий О. І. (2015). Перетворення мешканця міста на просумента у процесі стратегічного планування розвитку міста, Маркетинг і менеджмент інновацій. № 1. С. 32–44.
3. Личковська М. (2016). Сучасні особливості трансформації форм зайнятості у новій економіці, Науковий вісник Одеського національного економічного університету. № 8. С. 72–91.
4. Стребков Д. О., Шевчук А. В. (2010). Фрилансеры на российском рынке труда, Социологические исследования. № 2. С. 45–55.
5. Шевчук А. В. (2008). Самозанятость в информационной экономике: основные понятия и типы, Экономическая социология, Т. 9. № 1. С. 51–64.
6. Kitching, J. & Smallbone, D. (2008). Defining and Estimating the Size of the UK Freelance Workforce. A Report for the Professional Contractors Group, Small Business Research Centre: Kingston Hill, p. 1–50. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/255960908_Defining_and_estimating_the_size_of_the_UK_freelance_workforce
7. Dictionary.com. Режим доступу: www.dictionary.com/browse/freelance
8. Щодо проблем застосування актів законодавства про працю. Лист Департаменту з питань державного регулювання заробітної плати та умов праці Міністерства праці та соціальної політики України від 15.05.2008 № 105/13/116-08. Режим доступу: <http://consultant.parus.ua/?doc=05BF55DD51>
9. Скиба Т.В. (2017). Фріланс як сучасна форма реалізації трудового потенціалу, Вісник, Випуск № 2 (33). Режим доступу: https://kibit.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Web_33.pdf#page=26
10. Галкіна В. (2017). Праця фрілансерів: варіанти оформлення. Кадровик України. № 5. Режим доступу: <https://prohr.rabota.ua/pratsya-frilanseriv-varianti-oformlennya>
11. Андрійченко Н. С., Кисельова О. І. (2014) Правове регулювання надомної праці, Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Право, Вип. 25. С. 104–105.
12. Мойсеєнко Т. (2020). Надомні працівники: робота без робочого місця. Режим доступу: <https://uteka.ua/ua/publication/Nadomnyerabotniki-rabota-bez-rabocheho-mesta>
13. Український ринок фрілансу завойовує світ (2020), Бізнес. Режим доступу: <https://business.ua/business/4442-chy-zaminyt-shtuchnyi-intelekt-liudsku-pratsiu-v-maibutnomu>
14. Number of freelancers in the United States from 2017 to 2028 (2020), Statista. Режим доступу: <https://www.statista.com/statistics/921593/gig-economy-number-of-freelancers-us/>
15. Harris S. Is freelancing the future of employment? The Conversation. Режим доступу: <https://theconversation.com/is-freelancing-the-future-of-employment-80253>
16. Top 8 freelancing professions in 2018, ММАНН. Режим доступу: <https://www.mmahh.com/top-8-freelancing-professions-2018>
17. В Україні за рік різко зросла кількість фрілансерів (2019), UA NEWS. Режим доступу: <https://ua.news/ua/v-ukrayne-za-god-rezko-vyroslo-kolychestvo-frylanserov>
18. Freelancehunt. Режим доступу: <https://freelancehunt.com>
19. Freelance. Режим доступу: <https://freelance.ua/uk>
20. Weblancer. Режим доступу: <https://www.weblancer.net>
21. Lemarbet (2020). Самые популярные биржи фриланса в Украине, отзывы. Режим доступу: <https://lemarbet.com/razvitie-internet-magazina/populyarnye-birzhi-frilansa>
22. Kabanchik. Режим доступу: <https://kabanchik.ua>
23. Rubin N. (2019). Freelance Industry Trends 2019. Режим доступу: <https://nancy-rubin.com/2019/09/23/freelance-industry-trends-2019>

1. Kolot A. M. (2010). Social'no-trudova sfera: stan vidnosin, novi vikliki, tendencii rozvitku: monogr [Social and labor sphere: state of relations, new challenges, development trends]. Київ: KNEU, 251
2. Karyu O. I. (2015). Transformation of a city resident into prosumer in the process of the city development strategic planning, Marketing and Management of Innovations, #1, pp. 32–44.

3. Lichkovs'ka M. (2016). Suchasni osoblivosti transformacii form zajnjatosti u novij ekonomici [Modern features of the transformation of forms of employment in the new economy], *Naukovij visnik Odes'kogo nacional'nogo ekonomichnogo universitetu* [Scientific Journal of the Odessa National Economic University], No. 8, 72–91.
4. Strebkov D. O., Shevchuk A. V. (2010). Frilansery na rossijskom rynke truda, *Sociologicheskie issledovanija* [Freelancers on the Russian labor market], No. 2, 45–55.
5. Shevchuk A. V. (2008). Samozanjatost' v informacionnoj jekonomike: osnovnye ponjatija i tipy, *Jekonomicheskaja sociologija*, T. 9, No. 1, 51–64.
6. Kitching, J. & Smallbone, D. (2008). Defining and Estimating the Size of the UK Freelance Workforce. A Report for the Professional Contractors Group, Small Business Research Centre: Kingston Hill, pp.1-50. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/255960908_Defining_and_estimating_the_size_of_the_UK_freelance_workforce
7. Dictionary.com. Retrieved from: www.dictionary.com/browse/freelance
8. Shchodo problem zastosuvannja aktiv zakonodavstva pro pracju. List Departamentu z pitan' derzhavnogo reguljuvannja zarobitnoi plati ta umov praci Ministerstva praci ta social'noi politiki Ukraïni vid 15.05.2008 No. 105/13/116-08. Retrieved from: <http://consultant.parus.ua/?doc=05BF55DD51>
9. Skiba T. V. (2017). Frilans jak suchasna forma realizacii trudovogo potencialu [Freelance as a modern form of labor potential realization], *Visnik, Vipusk No. 2 (33)*. Retrieved from: https://kibit.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Web_33.pdf#page=26
10. Galkina V. (2017). Pracja frilanseriv: varianti oformlennja [Freelancers' work: design options]. *Kadrovik Ukraïni. № 5*. Retrieved from: <https://prohr.rabota.ua/pratsya-frilanseriv-varianti-oformlennja>
11. Andrijchenko N. S., Kisel'ova O. I. (2014). Pravove reguljuvannja nadomnoi paci [Legal regulation of domestic work], *Naukovij visnik Uzhgorods'kogo nacional'nogo universitetu* [Scientific Journal of Uzhgorod National University]. Ser.: Pravo, Vip. 25, pp. 104–105.
12. Mojseenko T. (2020). Nadomni pracivniki: robota bez robochogo miscja [Domestic workers: work without a work place]. Retrieved from: <https://uteka.ua/ua/publication/Nadomnyerabotniki-rabota-bez-rabocheho-mesta>
13. Ukraïns'kij rinoк frilansu zavojuje svit [Ukrainian freelance market conquers the world] (2020), *Biznes*. Retrieved from: <https://business.ua/business/4442-chy-zaminyt-shtuchnyi-intelekt-liudsku-pratsiu-v-maibutnomu>
14. Number of freelancers in the United States from 2017 to 2028 (2020), *Statista*. Retrieved from: <https://www.statista.com/statistics/921593/gig-economy-number-of-freelancers-us/>
15. Harris S. Is freelancing the future of employment? *The Conversation*. Retrieved from: <https://theconversation.com/is-freelancing-the-future-of-employment-80253>
16. Top 8 freelancing professions in 2018, *MMAHH*. Retrieved from: <https://www.mmahh.com/top-8-freelancing-professions-2018>
17. V Ukraïni za rik rizko zrosla kil'kist' frilanseriv [In Ukraine, the number of freelancers increased sharply over the year.] (2019), *UA NEWS*. Retrieved from: <https://ua.news/ua/v-ukrayne-za-god-rezko-vyroslo-kolychestvo-frylanserov>
18. *Freelancehunt*. Retrieved from: <https://freelancehunt.com>
19. *Freelance*. Retrieved from: <https://freelance.ua/uk>
20. *Weblancer*. Retrieved from: <https://www.weblancer.net>
21. *Lemarbet* (2020). Same populjarnye birzhi frilansa v Ukraine, otzyvy. Retrieved from: <https://lemarbet.com/razvitie-internet-magazina/populyarnye-birzhi-frilansa>
22. *Kabanchik*. Retrieved from: <https://kabanchik.ua>
23. Rubin N. (2019). *Freelance Industry Trends 2019*. Retrieved from: <https://nancy-rubin.com/2019/09/23/freelance-industry-trends-2019>

O. Litorovych

Lviv Polytechnic National University,
Department of Management of Organizations

ANALYSIS OF THE FREELANCE MARKET IN UKRAINE

© Litorovych O., 2020

The introduction of strict quarantine in many countries has raised the issue of workers' organization and the number of personnel needed. In this connection, the question of transferring some office workers to remote work or using freelancer's labor has become actual. Accordingly, it is possible

to predict the growth of demand at the freelance market and the change of the conjuncture of this market, which will significantly affect the activity of the domestic enterprises in the nearest future.

The purpose of the article is to analyze the functioning of the main Internet platforms for purchase and sale of freelance services, their comparative analysis and definition of prospects for their development. The research also covers the review of the main world trends of freelance market development.

In recent years, several powerful Internet sites for freelance job search have appeared in Ukraine. In particular, the article describes some web-resources for freelancers: Freelancehunt, Freelance, Weblancer, and Kabanchik.

The main web-services for businesses in Ukraine are Kabanckik.ua, which is not a real freelance market in its classic sense, but more like a market for distant business with wide range of offers, and Weblancer.net, which is a classic internet platform for freelance businesses.

During last several years the number of freelancers has been increasing exponentially, and the number of clients and projects has been increasing linearly. The most popular positions of the orders at the freelance market are programming, copywriting, design, and translation. The steady growth of number of freelancers has been identified both in Ukraine and around the world has a positive effect by decreasing the number of unemployed. However, the problems remain in the imperfection of the legislative base, which leads to the lack of registration and in the future – to the non-payment of taxes.

The prospective are future studies of the impact of new technologies, in particular, artificial intelligence, virtual and augmented reality on the further development of the freelance market.

Keywords: freelance, freelancer, project, client, contractor.